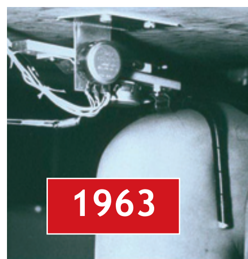
De computermuis

Lang, lang geleden, toen de computers nog niet spraken en Steve Jobs van Apple nog met z'n elektrische trein speelde, ontwierp Douglas Carl Engelbart in Californië een houten doos op wieltjes. Of hoe zat dat nu precies, met die eerste computermuis?

1963: Engelbart test allerlei interactieve systemen. Kniemuis en lichtpen halen het net niet.

1964: Engelbart en Bill English maken een prototype van de muis.

1970 (17 november): Engelbart vraagt US patent nr. 3541 541 aan. Het SRI verkoopt de muis later voor $ 40.000 aan Apple.

1970s: De prototypemuis verhuist samen met Bill English naar Xerox PARC en blijft een labexperiment. Xerox ontwikkelt de eerste 'Windows' avant-la-lettre, zodat je de computer met de muis kan besturen.

1980-1981: Designbureau Hovey-Kelley hertekent de muis voor Steve Jobs.

1981: Twee oud-studenten van de Stanford University, waar de wieg van de muis staat, richten Logitech op.

1983: De Apple Lisa is de eerste computer met muis die iedereen (met veel geld) kan kopen.

1985: De Green Eye Mouse wordt samen met Windows versie 1 gelanceerd.

1989: De eerste ergonomische muis die past in je hand, getekend Logitech.

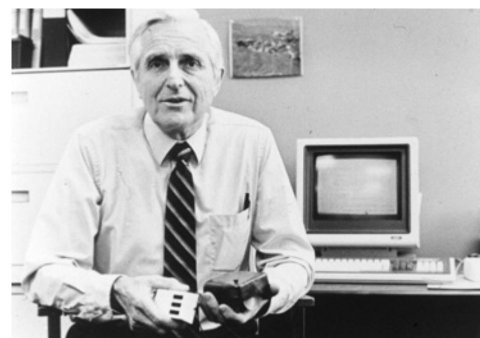
1991: Logitech bouwt de eerste echte draadloze muis.

1996: Microsoft vindt het scrollwieltje uit.

1999: De eerste optische muis wordt geboren in een Microsoft-bedje.

2002 (eind): Microsoft produceert de eerste draadloze muis die gebruik maakt van Bluetooth.

De vader van de muis was een wereldverbeteraar. Douglas Carl Engelbart, nu 78, ontwierp in 1964 een blok hout op twee metalen wieltjes met één rode knop. De draad zat vooraan en de knop rechts, niet links, en hij noemde het de 'X-Y Position Indicator for a Display System'. Hij was in het Stanford Research Institute op zoek naar een middel om het menselijke begripsvermogen te doen toenemen. Hij wou met de muis als zesde zintuig doorheen 'information spaces' kunnen vliegen. Z'n omgeving dacht dat hij gek was. Maar als je weet dat Engelbart radaringenieur was tijdens WO II, en dus al heel vroeg met schermen werkte, klinkt zijn verhaal al geloofwaardiger. De muis bleek in 1966 het handigste instrument om te 'vliegen'. Daarvoor had hij al geëxperimenteerd met een lichtpen, een joystick en een kniemuis. Eind 1968 toont Engelbart zijn 'oNLine System' (NLS) voor het eerst aan de wereld op een conferentie in San Francisco. Het was het debuut van de muis, maar ook van de hyperlink op internet én van de teleconferentie.

Hoe kan je het best doorheen informatie op een scherm 'vliegen'? Engelbart en zijn team deden de test.

Van het lab naar de supermarkt

De kwekers van de eerste muis beseften amper haar waarde, en verkochten een licentie van de muis aan Apple voor amper $ 40.000. Daar zag men snel in dat het niet-commerciële rakettechnologie was: zo'n $ 400 per muis! Jobs wou er een van 35 dollar. Designer Dean Hovey schroefde op een van de eerste lentenachten van 1980 een ruw prototype in elkaar. 's Ochtends ontdekte z'n vrouw dat de bal van de deodorantstick en het botervlootje verdwenen waren, en dat de koelkast het niet meer deed. In de passie van het designen is de supermarkt de beste leverancier van onderdelen.
In 1983 ging de eerste - veel te dure - Apple Lisa, mét éénknoppige muis, over de toonbank. Daarna maakte de muis zich onmisbaar, en werd ze zelfs onzichtbaar. Want niemand vraagt zich nog af hoe het komt dat, pakweg, de klik van het knopje net luid genoeg is om te weten dat je niet meer dieper hoeft te drukken. Het is het lot van goede design. Clickx wil Dean Hovey en z'n designteam nog even persoonlijk bedanken voor het woordje 'klikken'.

— Bart Goossens —